

רקע קצר

שמים לב

עקרונות וטיפים להוראה
מקוונת

טיפים ועקרונות להוראה מקוונת - תלמידים כבדי שמיעה וחירשים

- ▶ מוגבלות בשמיעה (כבדות שמיעה או חירשות –כו"ח) היא פגיעה בתפקוד התקין של מערכת השמע. הפגיעה תיתכן במקום אחד או במספר מקומות לאורך מסלול השמע. הסיבות ללקות בשמיעה יכולות להיות גנטיות או נרכשות.
- ▶ שמיעה תקינה מאפשרת התפתחות תקשורת, שפה ודיבור תוך כדי הבניית משמעות לעולם הסובב אותנו באופן טבעי מהגיל הרך.
- ▶ למוגבלות בשמיעה עלולות להיות השלכות נרחבות על התפתחות הילד ותפקודו. ייתכן שיתעוררו קשיים באיכות התקשורת עם הסביבה, בתהליך התפתחות השפה הדבורה, במובנות הדיבור, ביכולת קליטת המידע ובביסוס ידע עולם, בהישגים לימודיים, בפיתוח כישורים חברתיים, בהתפתחות רגשית ובביסוס דימוי עצמי חיובי.
- ▶ אוכלוסיית הילדים כבדי השמיעה והחירשים הטרוגנית מאוד, ולפיכך קיימת שונות רבה בתפקודם הלימודי והחברתי של ילדים כבדי שמיעה וחירשים.

שמים לב!

- ▶ הוראה ותקשורת בלמידה מקוונת עשויה לאתגר את התלמידים כבדי השמיעה והחירשים ואת המורים והצוותים החינוכיים בשל החסך השמיעתי הכרוך בשימוש במערכות אלה. חשוב שהמורים המשתמשים בסביבות מקוונות ידאגו להנגשת המידע באופן מיטבי ע"י הוספת כתוביות (תמלול) ותרגום לשפת הסימנים, הקפדה על התנאים האקוסטיים של סביבת הלמידה וכן חיזוק השימוש בערוץ החזותי לאורך כל תהליך הלמידה (מצגות, תמונות, וכו').
- ▶ כדאי להתייעץ עם אנשי המקצוע בתחום ההוראה וההנגשה לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים מהמרכזים הטיפוליים לתלמידים כו"ח (שמע, שמעיה ושמע קולנו).
- ▶ חשוב לקיים שיח עם התלמיד והוריו ולהבין מהן דרכי הלמידה המתאימות לו וליידע את שאר המורים במעגל הלמידה.

עקרונות וטיפים

תנאים אקוסטיים וסביבת למידה:

- ▶ קיימו את השיעור המקוון בחדר סגור ושקט.
- ▶ עדיף להשתמש במחשב ולא בטלפון הסלולרי.
- ▶ מומלץ להשתמש באביזרי עזר שמיעתיים כמו מכשירים אישיים או אוזניות עם מיקרופון מובנה.

המלצות לשותפים בשיחה:

- ▶ דובר אחד בכל שלב בשיחה: אין לדבר בזמן שמישהו אחר מדבר.
- ▶ שימו לב לרעשי הרקע שעלולים להיווצר כאשר תלמידים אחרים משתתפים בשיעור. הקפידו שהתלמידים יהיו במצב "השתק" כאשר המורה או תלמיד אחר מדבר.
- ▶ שימו לב לכך שהמיקרופון אינו מסתיר את השפתיים של הדובר.

עקרונות וטיפים

איך לשפר את התנאים לקריאת שפתיים:

- ▶ יש להקפיד על קו אינטרנט רחב דיו כדי לשפר את הסיכרון בין הקול לתמונה.
- ▶ חשוב שהדוברים יהיו מודעים לחשיבות תצוגת המצלמה- לשבת קרוב ומול המצלמה.
- ▶ פני הדובר צריכים להיות גלויים ובתאורה נאותה ושהרקע יהיה חלק וללא הסחות ועומס.
- ▶ יש להנחות את התלמיד כיצד להציג על המסך את הדובר בהגדלה:
לצורך כך יש לעבור מתצוגת גלריה ל: speaker view או "לנעוץ" את תצוגת הדובר ע"י Pin video

מה עוד כדאי לדעת:

- ▶ כדאי להשתמש בכתיבה בצ'אט (או בקובץ שיתופי שקישור אליו נשלח בצ'אט) כדי לאפשר שאילת שאלות והבהרות בכתב במקביל לשיח הדבור.
- ▶ מומלץ לקיים עם תלמידי כו"ח מפגשים פרטניים (לפחות בהתחלה) לצורך חיזוק היכולת ללמידה בסביבה מקוונת מרובת משתתפים.

**חשוב להנגיש את המידע המועבר בשיעור הן ע"י הוספת תמלול של הנאמר בשיעור
ו/או תרגום לשפת הסימנים: ראו סרטון הדרכה לגבי מערכת הזום:**

ניתן להנגיש מערכות למידה נוספות כמו הוובקס: ראו קישור להדרכה באתר הפיקוח על חינוך תלמידים כו"ח

קיימות אפליקציות המאפשרות תמלול טכני בזמן אמת (אם כי הן מוגבלות בהשוואה למתמלל אנושי)
כמו: Live Transcribe של גוגל